

TERVETULOA VANHEMPAINILTAAN

*"Lasta ei kasvateta siksi,
että hän olisi
mahdollisimman mukava
ja vaivaton meille,
vaan siksi,
että hän terveenä ja väkevänä
voisi täyttää tulevan paikkansa
ja
löytää itsensä."*

- Maria Jotuni-

Illan runko

- Vaihtoehdot ysin jälkeen
- Yhteishaku 2026 ja harkintaan perustuva valinta
- Ammatillisen- ja lukiokoulutuksen pääsykriteerit
- Mistä apua päätöksen tekoon
 - OPO-vihko ja Wilma-viestit
 - Henkilökohtainen ohjaus
 - Ammattipäivät, tutustumiskäynnit, koulutuskokeilut
 - JO-ilta, YH-vanhempainilta
 - Netti
- Tavoite, toiveet ja viime vuoden YH-tulokset

Tärkeitä päivämääriä:

- **TET-viikko:**

Viikko 39 (22.9.-26.9.2025) luokat A-F

Viikko 40 (29.9.-3.10.2025) luokat G-Q

TET-sopimusten palautus opolle viimeistään pe 5.9.2025

- **Lukio-opinnot:**

- KangLu tutorit opotunneilla marraskuussa
- Lukio-opintoihin tutustuminen KangLu marraskuussa

- **Jatko-opintoilta 13.11.2025**

- **Yhteishakuvanhempainilta tammikuu/helmikuussa 2026**

- **Yhteishaku 17.2.-17.3.2026**

Vaihtoehdot 9. luokan jälkeen

1. Ammatillinen koulutus

- Perustutkinto
- Perustutkinto + yo-kirjoitukset (kaksoistutkinto)
- Yhdistelmäutkinto (esim. koneasentaja+sähköasentaja)
- Perustutkinto +lukio
- Perustutkinto AMK-polku
- Perustutkinto + urheilu-ura
- Perustutkinto + oppisopimus

(koulutusalat 8, perustutkintoja 43)

HOKS= henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma

2. Lukiokoulutus

3-4v

- Ns. yleislukiot
- Erityisen koulutustehtävän saaneet lukiot (vain **valtakunnalliset** mainittu)
- Hatanpään lukio, musiikki- ja musiikkiteatterilinja
- Sammon lukio, urheilulinja
- Tammerkosken lukio, kuvataide- ja designlinja
- Tampereen klassillinen lukio, luonnontiedelinja
- Tampereen yhteiskoulun lukio, ilmaisutaitolinja
- Kansainväliseen yo-tutkintoon johtava tutkinto, Tampereen lyseon lukio, IB-linja
- Steiner-lukio

3. TUVA (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus)

4. Kansanopistot

5. Oppisopimuskoulutus

Omaa koulutuspaikkaa miettiessä

Oppilas:

- Kerää tietoa
selaa nettisivuja (muista sivujen luotettavuus Opintopolku vs. Facebook)
lue esitteitä
juttele eri ammattien edustajien kanssa
juttele kotona
mieti, miten TET-jakso voisi auttaa tiedon saamisessa
- Testaa itseäsi ammattipäivässä / tutustumiskäynneillä
onko mielikuvasi ammatista/-ammattialasta/ oppilaitoksesta oikea
vastaavatko sinun kiinnostuksesi alan/oppilaitoksen vaatimuksia
vastaavatko sinun kykysi alan/oppilaitoksen vaatimuksia
koulumatka, miten kuljet
- Terveydelliset tekijät
onko sinulla sairauksia, jotka vaikuttavat alan valintaan
jos olet epävarma, kysy terveydenhoitajalta
oppilaitoksessa voidaan "testata" ammattipäivässä soveltuvuuttasi
- Koulumenestys
riittävätkö arvosanasi opintoihin
miten korostat tarvittaessa arvosanojasi (Yle Areena Vinkkejä opiskelutekniikkaan)
- Henkilökohtainen ohjaus
varaa aika opolta, kun tarvitset apua
tule kotiväen kanssa opon juttusille

Muista!

- Samaan päämäärään voi päästä montaa reittiä! Oma aktiivisuus!
- Teet valintasi nyt niillä tiedoilla, taidoilla ja mielikuvilla, jota sinulla on kertynyt 15 vuodessa!
- Vanhemmilla on pitempi elämäkokemus, kannattaa kuunnella myös heitä!
- Pohdi tätä valintaasi nyt ja mieti, miten perustelet valintaasi vielä esim. 10 vuoden kuluttua.

Yhteishaku 2026

Lisätietoja ja hakeminen: www.opintopolku.fi

- Haku tapahtuu sähköisesti www.opintopolku.fi
Yhteishaku ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen
Erityisopetuksen haku
Perusopetuksen jälkeisten valmistavien koulutusten haku (TUVA)
- Hakuaika on 17.2.-17.3.2026, tulokset julkaistaan 11.6.2026
- Haun voi tehdä koulussa tai kotona nuoren ja huoltajan yhteistyönä. Huoltajaa on kuultava hakua tehdessä.
- Mahdollisuus hakea koko Suomen toisen asteen oppilaitoksiin.
- Hakemuksessa voi esittää **7 hakutoivetta tärkeysjärjestyksessä** (ammatillisia oppilaitoksia, lukioita, TUVA)
- Hakujärjestystä ei voi hakuajan päättymisen jälkeen muuttaa! => Hakija valitaan yhteen, ylimpään hakutoiveeseensa, mihin hänen pisteensä/keskiarvonsa riittävät.
- Osaan hakukohteista on pääsy- ja soveltuvuuskokeet, niihin saapuu erillinen kutsu
- Yhteishaussa voi hakea myös **harkintaan perustuvassa valinnassa**
- Yhteishakua tehdessä päätetään myös haetaanko urheilijaopiskelijaksi tai ylioppilaaksi valmentavaan koulutukseen (lukio-opinnot)

Harkintaan perustuva valinta

Oppilaitos voi valita **ammattilliseen koulutukseen** opiskelijan henkilöön liittyvien syiden perusteella korkeintaan 30% opiskelijoista **pistejärjestyksestä riippumatta**.

Harkintaan perustuvassa valinnassa hakeva on aina mukana myös normaalissa pistelaskentaan perustuvassa valinnassa.

Erityisiä syitä harkintaan perustuvaan valintaan (muutoksia tulossa keväällä 2026 ?)

Oppimisvaikeudet

Kun hakijalla on todettuja oppimisvaikeuksia, jotka ovat vaikuttaneet opintomenestykseen.

Hakemuksen liitteeksi tarvitaan lääkärin, erityisopettajan tai psykologin lausunto.

Sosiaaliset syyt

Kun hakijalla on henkilökohtaiseen tai perheen tilanteeseen liittyviä erityisiä syitä, jotka ovat vaikuttaneet opintomenestykseen.

Oppimisvalmiuksia mittaava koe (Tredu)

- Hakeneet kutsutaan kokeeseen sähköpostilla. Kutsussa kerrotaan missä Tredun toimipisteessä koe järjestetään, ajankohta ja annetaan tarkemmat toimintaohjeet. Koe tehdään oppilaitoksen tietokoneella ja se kestää noin tunnin.
- Oppimisvalmiuskoe on harkinnanvaraisen haun tueksi ja sitä **voidaan** käyttää oppimaan oppimisen taitojen arvioimisessa. Koe sisältää kolmenlaisia tehtäviä: kuvallisia, matemaattisia ja sanallisia päättelytehtäviä. Jokaisen osion alussa näytetään esimerkkitehtävä.

Kielikokeet (Tredu)

- Kutsumme kielikokeeseen kaikki ne hakijat, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Jos hakijalla on todistus riittävästä kielitaidosta, hänen ei tarvitse osallistua kokeeseen.
- Lisätietoja: TreduNavi -hakupalvelu, puh. 040 170 5649, tredu.haku@tampere.fi

Hakutoivejärjestys

- Opiskelijat otetaan oppilaitoksiin keskiarvon/pistemäärän mukaisessa järjestyksessä. Lisäksi huomioidaan mahdollinen pääsy- ja soveltuvuuskoe tai lisänäyttö.
- Hakija voi siis tulla hyväksytyksi esim. kolmannelta hakutoiveeltaan ennen ykköstoiveella hakenutta hakijaa, jos hänellä on parempi keskiarvo tai kokonaispistemäärä.
- Hakutoivejärjestys on merkityksellinen vasta tasapistetilanteessa eli jos keskiarvo/pistemäärä on useammalla hakijalla sama, tällöin huomioidaan hakutoivejärjestys.

Ammatillisen koulutuksen pääsykriteerit

Yleinen koulumenestys 1-16 pistettä

Painotettavat arvosanat 1-8 pistettä

(Musiikki, kuvataide, käsityö, kotitalous, liikunta.

Kolmesta parhaasta aineesta lasketaan niiden aritmeettinen keskiarvo.)

Perusopetuksen suorittaminen hakuvuonna (+1v. esim. TUVA) 6 pistettä

Ensimmäinen hakutoive ammatilliseen koulutukseen 2 pistettä

Mahdollinen pääsy- tai soveltuvuuskoe (1-10 pistettä)

Esimerkki pisteiden laskusta

9-luokkalainen Pekka Pikkola hakee yhteishaussa 1. hakutoiveenaan TREDU/Kangasalan toimipisteen sähkö- ja automaatioalan perustutkintoon: Hän saa pisteitä seuraavasti:

Yleinen koulumenestys

Kaikkien aineiden keskiarvo 7,57 = **9 p.** (max 16)

Painotettavat arvosanat = taito- ja taideaineet, 7.lk (ja valinnaisaine 9.lk)

kotitalous 8 (7), kuvataide 7, liikunta 8 (7), musiikki 7 ja tekninen työ 7 (9)

=>ka 7,67 = **4 p.** (max 8)

Hakuvuonna perusopetuksen suorittaminen = **6 p.**

Hakutoivepisteet 1. toiveesta ammatilliseen koulutukseen = **2 p.**

(Pääsy- ja soveltuvuuskoepisteet 1-10 pistettä)

Yhteispistemäärä = **21 pistettä**

(v. 2025 alin pistemäärä 22 pistettä)

Pääsy- tai soveltuvuuskokeet kevät 2025 (ammatilliset oppilaitokset)

- Jos ammatillisessa koulutuksessa järjestetään pääsy- tai soveltuvuuskokeita, kokeeseen kutsutaan kaikki hakijat.
- Ammattioppilaitokset, joissa oli keväällä 2025 pääsy- tai soveltuvuuskokeet:
TREDU
- Metsäalan perustutkinto
Lentokoneasennuksen perustutkinto
- Merkonomiopinnot englanniksi (oma haku)

VARALAN URHEILUOPISTO

Liikunnanohjauksen pt

TAMPEREEN KONSERVATORIO

Musiikkialan pt

Tanssialan pt

Lukioiden pääsykriteerit

Lukuaineiden keskiarvo:

- äidinkieli ja kirjallisuus
- toinen kotimainen kieli
- vieraat kielet (A- ja B – kielet)
- uskonto/ET
- historia
- yhteiskuntaoppi
- matematiikka
- fysiikka
- kemia
- biologia
- maantieto
- terveystieto

- Erityistehtävän saaneissa lukioissa harrastuneisuus yms. lisänäytöt voidaan huomioida keskiarvon lisäksi
- Myös pääsykokeet mahdollisia erityislukioissa
- Peruskoulun päättötodistuksen valinnaisaineista vain kielet lasketaan keskiarvoon. Päättötodistuksessa valinnaiset kielet voidaan merkitä osallistumismerkinnällä, jolloin niitä ei huomioida keskiarvossa. Anomus huhtikuussa 2026.

Pääsy- tai soveltuvuuskokeet kevät 2025 (lukiot)

- Erityistehtävän saaneissa tai painotteisissa lukioissa voi olla myös pääsykokeita, ennakotehtäviä tai lisäliitteitä.
- Erityistehtävän saaneissa tai painotteisissa lukioissa voidaan päättötodistuksen tiettyjä arvosanoja painottaa
(esim. Tampereen lyseon lukio, Yhteiskuntatiede-linja: yhteiskuntaoppi, historia, äidinkieli, englanti)

Lukiot, joihin tarvittiin yhteishaun ja opiskelusuunnitelman lisäksi liitteitä tai joihin oli pääsykoe keväällä 2025:

- Kangasalan lukio**, musiikkilinja, pääsykoe
- Hatanpään lukio**, musiikki- ja musiikkiteatterilinja, pääsykoe
- Kalevan lukio**, musiikkilinja, mus. omaelämäkerta ja näyte sekä lausunnot
- Sammon keskuslukio**, viestintälinja, ennakotehtävä
- Sammon keskuslukio**, skeittilinja, ennakotehtävä
- Sammon keskuslukio**, urheilulinja (lisätiedot Opintopolkuun)
- Tammerkosken lukio**, kuvataide- ja designlinja, pääsykoe, itse ilmoittauduttava ennakkoon

Lukioiden keskiarvorajoja

	2021	2022	2023	2024	2025	Suluissa pisterajat lukiolinjoille
Hatanpään lukio/Pyynikin lukio	8,00	7,69	8,00	8,00	8,08	(musiikki- ja musiikkiteatteri 8,83p. 9,92p. 9,67p. 8,75p.)
Kalevan lukio	8,75	8,50	8,83	8,83	8,75	(musiikki 8,47p. 9,15p. 9,53p. 9,37p. 9,45p.)
Sammon keskuslukio	8,62	8,46	8,62	8,67	8,67	(urheilu 14,35p. 14,33p. 15,49p. 14,95p. 16,09p.) (viestintä 12,19p. 12,19p. 11,06p. 13,13p. 12,12p.) (skeitti 15,36p. 12,31p. 14,33p. 17,07p. 15,73p.)
Tammerkosken lukio	8,33	8,08	8,31	8,09	8,17	(kuvataide- ja design 15,38p. 15,16p. 15,91p. 14,83p. 14,71p.)
Tampereen klassillinen lukio	8,75	8,33	8,67	8,17	8,83	(luonnontiede pain. keskiarvo 9,38, 9,38 9,38 9,38 9,44)
Tampereen lyseon lukio	9,23	6,67	8,67	8,33	8,83	(IB 8,83 8,58 8,79)(yht.kuntat. 9,50 8,65 9,19 9,13 9,00)
Tampereen teknillinen lukio	7,83	7,33	7,75	7,67	7,75	(matek 8,07 8,13 7,43 8,20 7,86)
Tampereen yhteiskoulun lukio	8,42	8,25	8,25	8,36	8,08	
Tampereen yliopiston normaalikoulun lukio	8,92	8,69	9,00	9,25	9,25	(talous-elinkeino 8,93 8,80 8,87 9,19 8,88) (sirkustaide 15,28p. 16,55p. 16,70p. 15,78p. 16,64p.)
Tampereen Rudolf Steiner-koulun lukio	7,54	7,42	7,50	7,33	7,46	
Kangasalan lukio	8,08	8,08	7,58	8,00	8,17	(musiikki 15,75p. 16,6p. 15,67p. 15,42p. 15,25p.)
Pälkäneen lukio	7,04	7,08	7,00	7,08	7,08	(koripallo 7,50p. 7,00p.)
Tietotien lukio	7,25	7,23	7,25	7,23	7,42	(bisnes 7,25 7,25 7,25 7,42)
Oriveden lukio	7,25	7,33	7,25	7,33	7,33	(kirjoittajal. 15,75p. 14,75p. lentopallo 14,00p. 13,31p.)

Henkilökohtainen ohjaus

- Mahdollisuus keskustella ja hankkia lisätietoa oppilasta kiinnostavasta oppilaitoksesta tai ammattialasta.
- Varaa aika OPO:lta ja kysy lupa tunnin opettajalta.
- Vanhemmat voivat myös tulla mukaan henkilökohtaiseen ohjaukseen.

Tutustumiskäyntien, ammattipäivien ja koulutuskokeilujen järjestäminen

- Miettikää yhdessä, mikä oppilaitos (lukio/ ammatillinen) ja ammatti kiinnostaisi.
- Päivän/tutustumisen vetäjänä toimii ammattiaineiden opettaja, opo sekä tutoropiskelijat. Ammattipäivän pituus on noin 5 tuntia ja koulu tarjoaa tutustujille lounaan sekä tarvittavat työvaatteet tutustumiskohteessa. Lukioiden tutustumiskäynnit ovat noin 1-2h
- **Ilmoittautumiset opolle** (wilma, ohjauskeskustelu), joka varaa ajan oppilaitoksesta (vastaanottavien oppilaitosten mahdollisuuksien mukaan. Muista, että ammattipäivien ryhmiin otetaan usein vain rajoitettu oppilasmäärä, joten kaikkien toiveita ei pystytä toteuttamaan.)
- Pyydä lupa opettajilta.
- Huolehdi itse matkakuluista.
- Erityisammattioppilaitosten (esim. Luovi, Aitoo, Kiipula) useamman päivän **koulutuskokeiluihin** tarvitaan KELA:n maksusitoumus.
- Jos myöhästyit tai sairastut, **ilmoita siitä itse tutustumiskohteeseesi**.
- Muista myös oppilaitosten avoimet ovet ja infoillat!

Jatko-opintoilta

13.11.2025

Iltatilaisuus vanhemmille ja oppilaille

- Opiskelu toisella asteella opiskelijoiden kertomana: ammatillinen, kaksoistutkinto, lukio, TUVA
- Messut: oppilaitosten edustajat
- Illan päätteeksi Kangasalan lukion oma info-ilta

Lisätietoa

<https://opintopolku.fi/wp/fi/>

<http://ammattipolku.fi/>

Ammatillisia oppilaitoksia:

<https://www.tredu.fi/>

<https://vaao.fi/>

<https://www.sasky.fi/> (Tampereen palvelualan ammattiopisto =TPA)

<https://varala.fi/>

Ammatillisia erityisoppilaitoksia:

Ammattiopisto Luovi: <https://luovi.fi/>

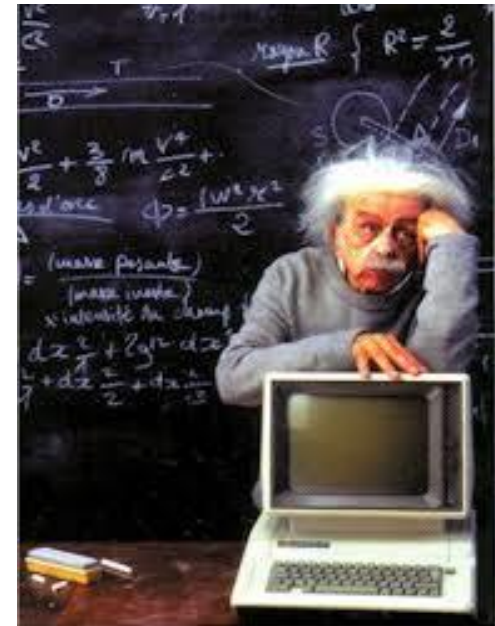
Kiipulan ammattiopisto: <http://www.kiipula.fi/ammattiopisto>

Aitoon koulutuskeskus: <https://aikk.fi/web/>

Lukioita:

<http://www.kangasala.fi>

<http://www.tampere.fi/koulutus/koulut/lukiot>

Toiveita

- Yhteistyö kodin ja opon välillä, opolla voi olla 90 omaa ysiluokkalaista (+ 7-lk ja 8-lk!) -> tiedonkulku hyvissä ajoin apua tarvittaessa
- Ohjauksen kannalta tärkeät taustatiedot opolle (esim. tutustumiskäynteihin liittyen)
- Wilman ”Oppilaanohjaus”-lomake
- Wilma-viestien lukeminen, viesti sekä oppilaalle että huoltajalle (arkisto!)
- Netti (”hyvä renki, mutta huono isäntä”)

Tavoite

- Nuori löytää omia kiinnostuksiaan ja kykyjään vastaavan koulutuspaikan.
- Koti ja koulu ovat yhdessä tukemassa nuorta sen etsimisessä.

Yhteishaun tulokset kesällä 2025

Pikkolan koulussa oli keväällä 2024 245 yhdeksäsluokkalaista. He sijoittuivat jatko-opintoihin seuraavasti:

- 134 oppilasta lukioihin
- 77 oppilasta ammatillisiin oppilaitoksiin (kaksois- ja yhdistelmäutkintoja)
- 19 oppilasta TUVA + opistovuosi
- 7 oppilasta muut (peruskoulu kesken, er)
- 8 oppilasta jäi ilman koulutuspaikkaa (tilanne kesäkuu 2025)

Opiskelupaikkaa vaille jääneet ohjataan hakemaan mm.:

- Ammatillisten oppilaitosten (esim. TREDU, Valkeakoski, TPA) vapaat koulutuspaikat lisähaussa
- TUVA
- Lähikuntien lukiot

P.S. Aiemmin oppivelvollisuus päättyi peruskouluun. **Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun**

nuori täyttää 18 vuotta tai nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Ajatuksia syksyille...

-